

trestného konania a jeho prejavu. Napokon odsúdenému v danom štádiu konania bola opakovane dávaná možnosť vyjadrovať sa i právo záverečnej reči a posledného slova. Samotný obhajca žiadne momenty týkajúce sa zdravotného stavu neakcentoval, obžalovaný iba právom posledného slova uviedol, že sa cíti byť psychicky hotový a už nebude robiť zle.

Písomný i slovný prednes odsúdeného po dvoch rokoch od vyhlásenia napádaného rozsudku je prejavom odsúdeného majúci za cieľ dosiahnuť zmenu vo výroku o vine a treste v prospech navrhovateľa. Do tejto sféry zapadá i konštatovanie, že z dôvodu zdravotného stavu došlo k prerušeniu hlavného pojednávania. Zápisnica z hlavného pojednávania žiaden takýto moment nezaznamenáva. Naopak obhajca po ústnom prednese odsúdeného ku všetkým položeným otázkam ohľadne vyhlásenia o vine navrhuje bez akýchkoľvek pripomienok prijať toto vyhlásenie. V Čase hlavného pojednávania bol vypočutý na návrh obhajcu ošetrojúci lekár odsúdeného [REDAKOVANÉ] a ani z výpovede tohto svedka, nie znalca ako sa navrhovateľ snaží uvádzať, sa nepodarilo zistiť také skutočnosti, ktoré by mohli byť dôvodom na spochybnenie úkonu, ktorý vykonal odsúdený tím, že vyhlásil súhlas so všetkými otázkami, ktoré mu boli kladené ohľadne prijatia viny v zmysle obžaloby.“

5. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 5Tdo/8/2021 z 18. februára 2021 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“) odmietol. Uznesenie najvyššieho súdu sťažovateľ k svojej ústavnej sťažnosti nepripojil, toto je však prístupné na webovom sídle najvyššieho súdu (<https://www.nsud.sk/rozhodnutia/5tdo82021/>). Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ v dovolaní proti rozsudku okresného súdu uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Najvyšší súd dospel k záveru, že sťažovateľ „... nepodal proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, z ktorého dôvodu rozsudok nebol predmetom prieskumu na odvolacom súde. Obvinený z tohto dôvodu nesplnil jednu z podmienok dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por. a toto pochybenie už nie je možné odstrániť (pozn. neprichádza teda do úvahy postup podľa § 379 ods. 1 Tr. por.). Z tohto dôvodu dovolaciemu súdu neostalo nič iné, len podané dovolanie bez preskúmania veci postupom podľa § 382 písm. d) Tr. por. odmietnuť.“

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že na hlavné pojednávanie pred okresným súdom vo veci sp. zn. 2T/19/2018, ktoré sa konalo 11. júla 2018, bol eskortovaný zo Psychiatrickej nemocnice [REDAKOVANÉ], kde bol hospitalizovaný od 3. mája 2018 do 24. septembra 2018. Počas hospitalizácie bol pod vplyvom silných liekov, depotných injekcií. Na hlavnom pojednávaní bol v takom zlom psychickom stave, že nevedel rozpoznať, kde sa nachádza, mal problém stáť na nohách. Napriek uvedenému sudkyňa, ktorá viedla hlavné pojednávanie, toto neodročila a pokračovala v ňom. Urobila tak po dohovore s vtedajším ošetrojúcim lekárom sťažovateľa, ktorý v tom čase ani nebol zapísaný v zozname súdnych znalcov a ktorý skonštatoval, že sťažovateľ je schopný chápať zmysel konania. Toto však nebola pravda, o čom svedčí zvukový záznam z hlavného pojednávania. Pokračovanie v hlavnom pojednávaní sťažovateľ považuje za hrubé porušenie zákona, a keďže nebol schopný chápať zmysel konania, je názoru, že sudkyňa porušila

tiež jeho právo na obhajobu, keďže sťažovateľ nevedel poriadne rozprávať, obhajovať sa. Napokon bol vynesený rozsudok, ktorým bol sťažovateľovi uložený trest v trvaní 4 rokov. Voči tomuto rozsudku okresného súdu sa sťažovateľ neodvolal, pretože bol v natoľko zlom psychickom stave, že nevedel, o čo ide. Podal však návrh na obnovu konania a všetky tieto okolnosti v návrhu uviedol. Napriek tomu okresný súd obnovu konania uznesením č. k. 5Nt/22/2019 z 18. júna 2020 nepovolil, nové zistené dôkazy a skutočnosti okresný súd nezobral do úvahy, odmietol vypočuť si zvukový záznam. Návrhu na obnovu konania nebolo vyhovené následne ani krajským súdom (rozhodnutie sp. zn. 1Tos/82/2020). Preto napokon sťažovateľ podal dovolanie, pričom najvyšší súd uznesením sp. zn. 5Tdo/8/2021 z 18. februára 2021 dovolanie zamietol. Z týchto dôvodov sťažovateľ žiada, aby v jeho veci rozhodol ústavný súd.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

8. Ústavný súd z príloh ústavnej sťažnosti a dopytom okresného súdu zistil, že konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 2T/19/2018 bolo právoplatne skončené v júli 2018, rozsudok okresného súdu z 11. júla 2018 nadobudol právoplatnosť 11. júla 2018, sťažovateľovi, ako aj jeho obhajcovi bol rozsudok okresného súdu doručený 18. júla 2018. Z uvedeného je zrejmé, že ústavná sťažnosť smerujúca proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/19/2018 je oneskorená, keď dvojmesačná lehota v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde uplynula v roku 2018 a ústavná sťažnosť bola podaná až v apríli 2021.

9. Ústavný súd pre úplnosť uvádza, že ak by aj v danom prípade pristúpil k počítaniu dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/19/2018 od doručenia rozhodnutia o návrhu na obnovu konania sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi v zmysle § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde, aj v tomto prípade by bolo nutné dospieť k záveru o oneskorenosti ústavnej sťažnosti. Ústavný súd totiž dopytom na okresný súd zistil, že uznesenie krajského súdu o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 18. júna 2020, ktorým bol návrh na obnovu konania zamietnutý, bolo sťažovateľovi doručené 12. októbra 2020 a jeho obhajcovi 14. októbra 2020. Dvojmesačná

lehota by tak v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde uplynula 14. decembra 2020 (pondelok, bežný pracovný deň), pričom ústavná sťažnosť bola sťažovateľom podaná na poštovú prepravu až po uplynutí tejto lehoty, a to 20. apríla 2021. Ústavný súd však uvádza, že obnovu trestného konania (resp. návrh na obnovu konania) v zmysle § 393 a nasl. Trestného poriadku nemožno považovať za mimoriadny opravný prostriedok na účely aplikácie § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde vzhľadom na špecifický charakter a konštrukciu tohto inštitútu [obnova konania je zameraná na odstránenie nedostatkov, pochybení skutkového charakteru, na rozdiel od dovolania, ktorého cieľom je náprava nezákonnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu; dôsledkom povolenia obnovy konania je opätovné uskutočnenie procesu; proti uzneseniu o návrhu na povolenie obnovy konania je prípustná sťažnosť (riadny opravný prostriedok), ktorá má odkladný účinok; možnosť podania návrhu na obnovu trestného konania v zásade nie je časovo limitovaná].

10. Z ústavnej sťažnosti je zrejmé, že počiatok plynutia dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľ odvíja od uznesenia najvyššieho súdu (uznesenie najvyššieho súdu z 18. februára 2021, doručené obhajcovi sťažovateľa 9. marca 2021, ústavná sťažnosť podaná 20. apríla 2021), pričom ústavnou sťažnosťou napáda výlučne postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/19/2018. Najvyšší súd uznesením z 18. februára 2021 odmietol dovolanie sťažovateľa podané proti rozsudku okresného súdu podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku s spojením s § 368 ods. 1 a § 372 ods. 1 Trestného poriadku. Najvyšší súd dospel k záveru, že sťažovateľ nepodal proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, z ktorého dôvodu rozsudok nebol predmetom prieskumu na odvolacom súde, sťažovateľ z tohto dôvodu nesplnil jednu z podmienok dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku a toto pochybenie už nie je možné odstrániť.

11. Zákonná úprava počítajúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (§ 124 posledná veta zákona o ústavnom súde) v každom prípade predpokladá riadne využitie mimoriadneho opravného prostriedku. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku pritom nemožno hovoriť v prípade, že je podaný neoprávnenou osobou, je podaný po lehote, je podaný bez povinného právneho zastúpenia advokátom, prípadne ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by sme totiž pripustili možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (II. ÚS 91/2019).

12. Keďže v zmysle uznesenia najvyššieho súdu (ústavnou sťažnosťou nenapadnutého, pozn.) bolo vo veci sťažovateľa podanie dovolania ex lege vylúčené z dôvodu nevyčerpania riadneho opravného prostriedku (odvolania) sťažovateľom, ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľa nemožno hovoriť o riadnom vyčerpaní mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania, a preto nemožno plynutie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti počítať od momentu doručenia rozhodnutia najvyššieho súdu o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku. Uznesenie najvyššieho súdu tak nemá vplyv na plynutie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti proti postupu okresného súdu, v dôsledku rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní nedochádza k posunu počiatku plynutia lehoty až k momentu doručenia uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi [m. m. II. ÚS 91/2019, III. ÚS 259/2020, IV. ÚS 501/2020]. Lehota na podanie predmetnej ústavnej sťažnosti teda uplynula už v roku 2018, ako je uvedené v bode 8 odôvodnenia tohto uznesenia ústavného súdu.

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietol ako oneskorene podanú.

14. V závere ústavný súd dodáva, že sťažovateľa nevyzval na odstránenie nedostatkov návrhu na začatie konania (sťažovateľ nie je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom tak, ako to vyžaduje § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde, v ústavnej sťažnosti sťažovateľ neuvádza, akého rozhodnutia sa domáha – § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde), keďže takýto postup by bol neefektívny, nevhodný a nemohol by viesť k eventuálnemu prijatiu ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vzhľadom na konštatovanú oneskorenosť ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2021

Robert Šorl
predseda senátu